

Briuselis, 2017 03 06
SWD(2017) 99 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS

POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA

pridedamas prie

**pasiūlymo dėl
EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO**

**dėl Europos verslo statistikos,
kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 184/2005 ir panaikinama dešimt verslo
statistikos srities teisės aktų**

{ COM(2017) 114 final }
{ SWD(2017) 98 final }

Santraukos lentelė
Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos verslo statistikos (FRIBS) poveikio vertinimas
A. Būtinybė imtis veiksmų
Kodėl? Kokia problema sprendžiama?
<p>Politikai formuoti ir kitoms reikmėms reikia vis daugiau informacijos, todėl Eurostatui ir nacionalinėms statistikos institucijoms (NSI) keliami vis didesni reikalavimai teikti aukštos kokybės statistiką. Esama Europos verslo statistikos sistema suskaidyta į dešimt atskirų konkrečioms sritims skirtų teisės aktų, kuriuose nelanksčiai nustatytas duomenų rengimo turinys ir techniniai reikalavimai. Tokia suskaidyta ir nelanksti teisinė sistema aštrina šias pagrindines problemas: 1) trūksta nuoseklios ir suderintos teisinės sistemos; 2) trūksta lankstumo; 3) menkai skatinama naudoti inovatyvius metodus ir duomenų šaltinius; 4) nepakankama kokybė, visų pirma dėl skirtingų verslo statistikos sričių nenuoseklumo; 5) didelė našta duomenų teikėjams. Galiausiai dėl visų šių problemų Europos verslo statistika rengiama vis neveiksmingiau ir nelanksčiau, o jos naudotojai nepatenkinti.</p>
Ko siekiama šia iniciatyva?
<p>Iniciatyvos tikslas – padidinti Europos verslo statistikos lankstumą ir pritaikomumą prie kintančių naudotojų poreikių, padidinti jos nuoseklumą ir pagerinti kokybę. Iniciatyva remiami svarbiausi Komisijos prioritetai ir siekiama, kad būtų teikiami nuoseklesni ir svarbesni duomenys, kurie padėtų stebėti, pvz., ekonomikos augimą, darbo vietų kūrimą, konkurencingumą, mokslinius tyrimus ir inovacijas, bendrąją skaitmeninę rinką, globalizacijos poveikį ir vidaus rinkos veikimą. Šia iniciatyva sudaromos sąlygos ekonomiškai veiksmingiau ir moderniau rengti duomenis ir gerokai sumažinti administracinę naštą duomenų teikėjams (įmonėms).</p>
Kokia būtų papildoma ES lygmens veiksmų nauda?
<p>Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 338 straipsnyje nustatyta, kad ES teisės aktų leidėjai yra kompetentingi priimti su statistikos rengimu susijusias priemones, jei jų reikia Sąjungos veiklai vykdyti. Nuo verslo statistikos duomenų priklauso labai įvairių ES politikos sričių, pvz., užimtumo, konkurencingumo, inovacijų, prekybos, pramonės, regionų, ekonomikos ir pinigų politikos, plėtra ir stebėsena. Taigi šiame poveikio vertinimo dokumente aptariami duomenų rinkiniai yra informacija, reikalinga Sąjungos veiklai vykdyti. Kadangi yra būtina, kad skirtingų valstybių duomenys būtų palyginami, ES privalo imtis veiksmų.</p>
B. Sprendimai
Kokios su teisėkūra susijusios ir nesusijusios politikos galimybės apsvarstytos? Ar viena iš politikos galimybių pasirinkta kaip tinkamiausia? Kodėl?
<p>Apsvarstytos kelios galimybės ir išsamiai konsultuotasi su suinteresuotosiomis šalimis. Tinkamiausia galimybė (C4 galimybė – verslo statistikos modernizavimas ją sujungiant į bendrą sistemą (FRIBS) ir tam naudojant įvairias priemones (derinant SIMSTAT ir peržiūrėtos Intrastato sistemos variantus) labiausiai atitinka Reglamentavimo kokybės ir rezultatų programos (REFIT) politikos tikslus ir uždavinius, nes ja skirtingi ir nenuoseklūs teisės aktai, kuriais dabar grindžiama verslo statistika, supaprastinami ir suderinami juos sujungiant į vieną teisinę sistemą. Taip sudaromos palankiausios galimybės sumažinti reglamentavimo naštą. Pagal šią galimybę Europos verslo statistikos sistema pritaikoma prie ateities poreikių, nes sudaromos palankesnės sąlygos taikyti modernius, ekonomiškus duomenų rengimo metodus, pagerinamas sistemos lankstumas ir pritaikomumas prie politikos naudotojų poreikių, padidinama duomenų analitinė vertė ir kokybė ir gaunama didžiausia papildoma nauda ES.</p>
Kas kuriai galimybei pritaria?
<p>Dėl bet kokių duomenų rengimo metodų ar duomenims keliamų reikalavimų pakeitimų nacionalinės statistikos institucijos trumpuoju laikotarpiu patiria sąnaudų, nors pripažįstama, kad ilgesniuoju laikotarpiu sąnaudos gali sumažėti. Duomenų naudotojai pritaria didesniai duomenų savalaikiškumui, nuoseklumui ir palyginamumui, taip pat pritaikymui prie jų poreikių. Duomenų teikėjai pritaria C4 galimybei, kuri turi didžiausią jų atskaitomybės naštos sumažinimo potencialą. Tiksliau, duomenų rengėjai (NSI) pritaria tinkamiausiai C4 politikos galimybei – verslo statistikos modernizavimui ją sujungiant į bendrą sistemą (FRIBS) ir tam naudojant įvairias Intrastato sistemos modernizavimo priemones (derinant SIMSTAT ir peržiūrėtos Intrastato sistemos variantus).</p>

C. Tinkamiausios galimybės poveikis
<p>Kokie būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) pranašumai?</p> <p>Be paminėtų kokybinių pranašumų, C4 galimybė gali 13,5 proc. sumažinti našta duomenų teikėjams ir kartu išlaikyti aukštą parengtos statistikos kokybę. Suderinta ir supaprastinta teisinė sistema pasiektų programos REFIT tikslus ir padidintų lankstumą. Tai būtų naudinga duomenų naudotojams, įskaitant makroekonominių rodiklių, kaip antai BVP, rengėjus, nes padidėtų duomenų savalaikiškumas ir pritaikomumas bei pagerėtų kokybė ir būtų užtikrintas verslo statistikos nuoseklumas ir ilguoju laikotarpiu. Nacionaliniams duomenų rengėjams būtų naudinga geresnė prieiga prie administracinių ir kitų duomenų šaltinių, taip pat galimybė naudoti mikroduomenis ir jais keistis. Be to, geriau integruoti procesai jiems sudarytų sąlygas daugiau sutaupyti ilguoju laikotarpiu.</p>
<p>Kokios būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) įgyvendinimo išlaidos?</p> <p>Pagal tinkamiausią galimybę duomenų rengėjai iš pradžių patirs įgyvendinimo sąnaudų, nes reikės peržiūrėti duomenų rengimo procesus ir laikytis naujų duomenims keliamų reikalavimų. Remiantis poveikio vertinimu, papildomas trumpojo laikotarpio NSI įgyvendinimo sąnaudas atsveria ilguoju laikotarpiu padidėsiantis sisteminio lygmens veiksmingumas. Numatomos vienkartinės investicinės sąnaudos vienai valstybei narėi siektų 1,25–1,9 mln. EUR, o pradinės papildomos veiklos sąnaudos vienai valstybei narėi būtų 691 000–700 000 EUR per metus. Tikėtina, kad ilgesnio laikotarpio ES lygmens poveikis svyruotų nuo daugiausia 10 mln. EUR sutaupyty grynųjų išlaidų iki daugiausia 9 mln. EUR išaugusių grynųjų sąnaudų per dešimt įgyvendinimo metų (dabartine verte, priklausomai nuo galutinių įgyvendinimo sąlygų atskirose valstybėse narėse).</p>
<p>Koks bus poveikis verslui, MVĮ ir labai mažoms įmonėms?</p> <p>Viena vertus, papildomi duomenims keliami reikalavimai gali užkrauti nedidelę našta MVĮ, visų pirma dėl išsamesnės informacijos apie paslaugų sektorių. Savo atsakymuose, pateiktuose per kokybines konsultacijas, duomenis rengiančios nacionalinės statistikos institucijos užtikrino, kad imtasi visų priemonių, kad našta MVĮ būtų kuo mažesnė, pvz., naudojant administracinius duomenis arba patobulintus statistinius metodus. Kita vertus, ES vidaus prekybos prekėmis statistikos modernizavimas taip pat gerokai sumažintų MVĮ (dalyvaujančių ES vidaus prekyboje prekėmis) našta. Bet kokia galima papildoma našta MVĮ būtų nedidelė, nes dauguma šalių naujiems duomenims keliamiems reikalavimams patenkinti naudos administracinius duomenis (derindamos su modeliais grindžiamais vertinimo metodais).</p>
<p>Ar tai turės didelį poveikį nacionaliniams biudžetams ir administravimo subjektams?</p> <p>Įgyvendinimo sąnaudos paveiks NSI biudžetus, todėl netiesiogiai – ir nacionalinius biudžetus. Statistinėje reglamentavimo sistemoje numatytos apsaugos priemonės, kuriomis sąnaudos būtų kuo labiau apribotos. Komisija jau skyrė apie 13 mln. EUR dotacijų, kad finansuotų papildomas sąnaudas, kurias NSI patirs pritaikydamos savo duomenų rengimo procesus pagal FRIBS nustatytus pakeitimus. Siekiant palengvinti FRIBS įgyvendinimą, ateityje bus skirta papildomų finansinių išteklių (atsižvelgiant į turimą biudžetą). Dėl kitų FRIBS nuostatų taikymo padidės veiksmingumas, bet tam, kad sąnaudos sumažėtų, prireiks laiko, tad tikimasi, kad pradžioje išaugusios sąnaudos bus kompensuotos vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu.</p>
<p>Ar bus dar koks nors didelis poveikis?</p> <p>Kitokio didelio poveikio nenumatyta.</p>
D. Tolesni veiksmai
<p>Kada politika bus persvarstoma?</p> <p>Iniciatyvoje numatyta, kad valstybės narės reguliariai rengs duomenų kokybės ataskaitas, kuriose bus pateikiama daug stebėsenos informacijos apie įvairius tikslinius elementus. Galiojanti 2013–2017 m. Europos statistikos programa (bus pratęsta iki 2020 m.), aprėpianti ir verslo statistiką, vertinama laikotarpio viduryje ir pabaigus ją taikyti. Pagrindiniai veiklos rodikliai vertinami kasmet.</p>